

't Buitenblad

NIEUWSBRIEF VAN VERENIGING LANDSCHAPSBEHEER VLEUTEN - DE MEERN

Nr 69 Lente 2024

Plant & insect: bostulp

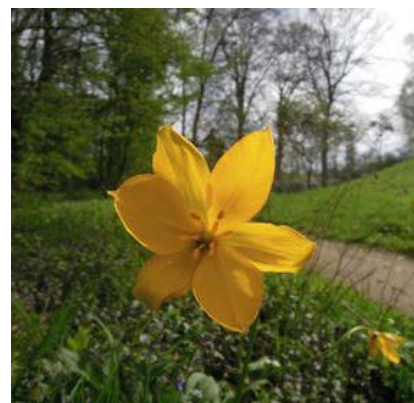
Hortus botanicus Leiden

28-APR-2024 - Velden vol zilvergrijze blaadjes waar dauwdruppels als parels op blijven liggen. De spitse blaadjes van de bostulp staan dicht bij elkaar, als haren op een hond. Niet meer dan één blad uit elk bolletje – nergens een bloemsteel. “Beheerders kunnen wanhopig worden van zulke velden vol monter ogende tulpenblaadjes”, schreef ik meer dan tien jaar geleden. Tegenwoordig bloeien de bostulpen rijkelijk.

Rijkelijke bloei, én rijkelijk vroeg. Je verwacht bloeiende bostulpen tot diep in mei, maar bij ons in de Hortus Leiden is het al gebeurd. Alleen de groene vruchtbeginsels herinneren nog aan de dansende gele tulpenbloemen. Hier en daar in Friesland staat nog een late bloeier, maar het seizoen zit er voor de bostulp zo goed als op. Bij de verkiezing van de nationale bloem was de bostulp een gevreesde kandidaat. Immers, wat is er Nederlandse dan een tulp...

Hulp

Al heel lang in ons land dus, maar niet op eigen kracht gekomen. “Wanneer je in Nederland door ‘de natuur’ loopt en naar de plantenwereld om je heen kijkt, heb je vaak het idee dat al die planten daar van nature altijd al waren en daar dus horen. Maar dat is niet altijd het geval. Veel planten kwamen hier toen na de ijstijden het klimaat warmer werd: ze kwamen op eigen kracht, geholpen door wind, water,

Bostulp in Hortus Nijmegen (Bron: Jan Jansen)

Inhoud:

Pag. 1 t/m 2:	De Bostulp
Pag. 3 t/m 6:	3x van de Vergadertafel
Pag. 7 t/m 9:	De Tachtigers
Pag. 9 t/m 12:	Van het Buitengebeuren
Pag. 13 en 14:	Foto's

Met dank aan diverse leden voor de foto's die in dit Buitenblad zijn geplaatst.
Foto's van het veldwerk zien? Klik [hier](#)
Foto's van bijzondere activiteiten zien? Klik [hier](#)

Bijdragen aan het Buitenblad zijn van harte welkom.
Mail deze naar
aartr006@planet.nl
of wv@landschapsbeheer-
vleutendemeern.nl

Agenda:

**17 en 18 mei:
50-jarig jubileum**

dieren en natuurlijk ook door de mens”, schrijft Jan Jaap Boehlé in de inleiding van zijn boekje ‘Meelifters ontdekken in Domies Toen’. Dat laatste geldt ook voor de bostulp. Inheemse insecten weten hem goed te vinden: bezoekers zijn vosje, rosse metselbij, gewone sachembij, groefbijen en meer.

Beetje schaduw

De bostulp heeft niets tegen zon, een beetje schaduw mag ook, maar helemaal in de schaduw doen ze het niet. De bodem moet voedzaam en kalkrijk zijn en ze houden niet van sterke concurrentie door andere gewassen. De velden enkele blaadjes zien er strak uit, haast als gras, maar bloeiende bostulpen hebben iets slordigs over zich. Op dunne stelen van dertig centimeter of langer dansten in april en mei de dooiergele bloemen, één of twee per steel. Nu is er wel meer blad: de boeisteel draagt twee tot vier blaadjes. De bloemen hebben aan de buitenkant een bruinige punt en lijken buiten verhouding groot — vier tot zeven centimeter. Nooit zal een bostulp stijf als een soldaat in het gelid staan, zoals de tulpen in de gemeenteperken. De bloemen zijn gemaakt om bevallig over een oud muurtje te hangen, om te wuiven boven het gras in de wind. Ze beginnen de bloei met een omlaaggeknikte bloem, later richt de bloem zich wijd open naar de zon. Nog later vormt zich de zaaddoos met stapeltjes platte zaden. Daarop moet u nog heel even wachten: de zaaddozen zijn nu nog groen en zo dun als een sperzieboon.

Stinzenplanten

Bostulpen komen sinds de negentiende eeuw in Nederland in het wild voor. Hun oorsprong ligt in Zuidoost-Europa en Noord-Afrika, waar precies is niet meer bekend. Het zijn ‘Rode Lijstplanten’: planten die in hun voortbestaan bedreigd worden. Al zou je dat op sommige plekken in Friesland niet zeggen als ze daar massaal bloeien. De bostulp behoort tot de leliëfamilie. Het is een ‘stinzenplant’, in feite een al eeuwen geleden verwilderende sierplant. Vaak hebben stinzenplanten bollen, knollen of een wortelstok. Die waren makkelijk te vervoeren op een lange reis. Bostulpen groeiden voor het eerst in Nederland op oude buitenplaatsen en ‘stinzen’ (stenen huizen, landhuizen in Friesland). De bostulp is de enige wilde tulpe in Nederland.

Meer informatie

- Leuke boekjes van Domies Toen.
- Bostulpen voor uw tuin bestellen? Dat kan bijvoorbeeld bij De Warande.
- In verschillende botanische tuinen zijn bostulpen te vinden.

Tekst: Hanneke Jelles, Hortus botanicus Leiden

Beeld: Jan Jansen; Flora von Deutschland Österreich und der Schweiz (1885), Otto Wilhelm Thomé

Dit artikel en de foto's komen van de website van Nature Today.nl.

Bostulp (bron: Flora von Deutschland, Österreich und der Schweiz (1885), Otto Wilhelm Thomé)

Slanke driehoekszweefvlieg op bostulp in Hortus Nijmegen (Bron: Jan Jansen)

Bostulp in Hortus Nijmegen

Van de Vergadertafel

Verslag van de ALV 2024

Aantal aanwezigen: 17 personen, zes leden hebben zich afgemeld. Tijdens de vergadering zijn er geen punten van groot belang behandeld.

De interessantste punten:

Ledenmutaties

Dit jaar zijn er geen nieuwe leden bijgekomen. Drie aspirant-leden zijn nu officieel lid en hebben nu ook stemrecht. Het aantal leden blijft redelijk stabiel.

Verslag van de werkzaamheden 2023

Dennis vraagt zich af of het zomerwerk niet flexibeler kan. Hij vindt dat het winterwerk meer flexibiliteit kent. Jacqueline geeft aan dat bij zomerwerk veel ecologische overwegingen en overeenkomsten met opdrachtgevers een rol spelen. Wel kunnen zomer- en kloof werkzaamheden best gecombineerd worden op bepaalde dagen. Hans van A.: in de winter is de natuur in ruste. Dat geeft meer vrijheid om de planning aan te passen aan de omstandigheden. Maar ook hierbij gaan de contracten voor. Al met al kunnen we weer terugkijken op een vruchtbaar jaar. De opkomst was over het algemeen prima. Ook de zaterdag tijdens het zomerprogramma was nu weer goed bezet.

Financieel Jaarverslag

Er zijn veel onverwachte kosten geweest in 2023. Zo is de rail van de toegangsdeur vernieuwd. Een post van zo'n 2400 euro. Daarnaast zijn er wat grote reparaties nodig geweest aan de apparatuur. Dit heeft ertoe geleid dat op papier het resultaat van 2023 wat minder was dan normaal. Omdat er ook kosten voor het jubileum vooruitbetaald zijn is het uiteindelijk geen slecht jaar geweest. Ook dit keer is de conclusie: wij zijn een gezonde vereniging.

Kievit

Bij de Kievit willen ze graag vaste

inkomsten. Omdat alleen LB een overeenkomst heeft met het UL zouden deze door ons verstrekt moeten worden. Daarom wordt er met hen en het UL onderhandeld over een verhoging van de vergoeding die wij de afgelopen jaren kregen. Deze onderhandelingen lopen goed en de verwachting is dat wij er niet bij inschieten.

Houtverkoop

De houtprijzen worden dit jaar met 10 euro per kuub verhoogd. De prijzen zijn nu: eik 130, gemengd 110, els 100 en wilg 85 euro. De transportkosten houden we gelijk. De klanten die vorig jaar niet geleverd kregen door houttekort krijgen nu voorrang.

Kascommissie

De commissie heeft de financiële verantwoording beoordeeld en is tot de conclusie gekomen dat de penningmeester zijn taken goed heeft verricht en adviseert de ALV om décharge te verlenen voor het gevoerde financiële beleid. De ALV is akkoord.

Martin is ook volgend jaar nog lid van de commissie en gaat Sjaak R. benaderen om hem te vragen Jan G. te vervangen die de twee jaar vol heeft gemaakt. (Sjaak heeft inmiddels deze taak op zich genomen.)

Bestuursmutaties

Ruud, Piet en Henny zijn tot 2024 gekozen. Zij zijn herkiesbaar en de ALV gaat daarmee akkoord.

Viering 50 jarig bestaan

Inmiddels het programma aan de leden en relaties toegezonden dus bij iedereen bekend.

In het kort: 17 mei voor oud-leden, genodigden en de leden met partners.

18 mei: voor leden met partners naar de Marker Wadden en na terugkomst diner. Er wordt besloten voor de herkenbaarheid iedereen buttons te geven zodat we te onderscheiden zijn van de andere bezoekers.

Rondvraag:

Jan G. benadrukt het belang van ledenwerving en publi-

citeit. Hans van A. heeft hiemee geen goede ervaringen. Met name het VAR heeft zijn ingezonden tekst geredigeerd zonder overleg en er zelf maar wat van gebrouwen. Ook met het UL heeft hij geen goede ervaring. De geleverde tekst niet geplaatst, ook niet na navraag.

Piet heeft samen met Krijn en Henny deelgenomen aan de NL Doet vrijwilligersmarkt. Dit druk bezochte evenement heeft in ieder geval één nieuw en meteen actief lid opgeleverd en er hebben nog enkelen contact met Ruud gezocht voor kennismaking.

Theo wil onze folders neerleggen bij het wijk servicecentrum. Dat is natuurlijk geen probleem. Hij neemt er meteen een stel mee.

Martin schenkt de vereniging een aantal CD's over de periode 2007-2010 voor het archief. Hij is ook blij met Henny als poortwachter van de groepsapps.

Paul M. bedankt het bestuur en de aanstuurders voor het vele werk dat zij verzetten om de vereniging draaiende te houden.

Theo vraagt of leden korting kunnen krijgen op het hardhout. Dries geeft aan dat die vraag al eerder is gesteld maar nooit is gehonoreerd. Dat gaat ook nu niet gebeuren.

Dries verteld dat de Oosterspoorbaan, waar hij en Jacqueline bij betrokken zijn, zondag 21 april officieel Zusterpark wordt samen met 10 andere parken in Utrecht. Zie de foto hieronder van die dag.

Tekst: Henny Schut

Verslag van de BV van 28 februari

De belangrijkste punten daaruit:

De nieuwe overeenkomst met het UL die ook een vergoeding voor de Kievit bevat staat op het punt afgerond te worden.

Zie het vorige nummer voor een uitleg over dit onderwerp.

Afronden winterprogramma en opstarten kloven en zagen

Hans van A.:

Op het vergaderingsmoment zijn er nog 9 werkdagen. Die zijn niet te vullen met werk.

Enkel een klus voor SBB kan nog naar voren worden gehaald. Dat betekent dat het kloven en zagen op tijd kan beginnen. Hans vindt dat, ondanks de natte omstandigheden, toch veel werk is verricht.

Jacqueline geeft aan dat er nog wat afrondende klussen in de Buitenhof wachten. Er wordt besloten deze tussendoor te doen. Dus zullen er dagen zijn dat er zowel gekloofd als zomerwerk wordt gedaan.

Henny gaat weer de coördinatie doen van het kloven en zagen. Daarbij worden de deelnemers weer uitgenodigd om er voor te zorgen dat de kloof werkzaamheden zoveel mogelijk met (niet meer dan) 6 mensen gedaan kan worden.

De houtprijzen worden na overleg met 10 euro verhoogd. Er is een grote vraag en het aanbod van onze zijde de laatste jaren te klein om aan die vraag te voldoen. De bezorgprijzen blijven ongewijzigd.

Ruud gaan nu de klanten die vorig jaar niet geleverd kregen voorrang geven. Hij heeft, zonder dat er een bericht uit is gegaan, al voldoende klanten voor de hoeveelheid die we dit beschikbaar hebben.

Vorig jaar is er 169 kuub hout verkocht.

Technische zaken

Henny stoort zich aan de smerige staat waarin de motorzagen weggelegd worden. En vraagt zich af of de gebruikers dit ook zouden doen als

het hun eigendom was.

Hij vindt dat iedere gebruiker er zelf voor moet gaan zorgen dat die dingen schoon op de auto gelegd worden zodat niet de mensen die naar de Buitenplaats meerijden of gaan daarvoor op moeten draaien. Er wordt besloten voortaan water en doeken mee te nemen zodat iedereen zijn spullen even schoon kan poetsen voordat deze op de auto gelegd wordt. Kleine moeite en sneller dan wanneer er bij het onderhoud de korsten blubber afgebikt moeten worden.

(Alvast bedankt voor jullie medewerking.)

Omdat het nogal eens voorkomt dat motorzagen sneller bot raken dan gewenst nemen we het volgende seizoen een reserveketting mee. Het is betrekkelijk eenvoudig die te vervangen. Henny gaat daarvoor een systeem bedenken die dan in het najaar gebruikt gaat worden. Daarnaast gaan we de oudste motorzagen geleidelijk vervangen. Daarmee hopen we de problemen van de laatste tijd te verminderen. De accumachines worden steeds krachtiger en daar zijn ook accu's met hogere capaciteit voor. De eerste vervanging zal weer een accuversie zijn.

Helaas is de fabrikant van de accukruiwagen in augustus 2023 gestopt met het maken van die dingen. Er zijn voorlopig nog onderdelen verkrijgbaar maar dat loopt natuurlijk af. Extra reden om met de huidige voorzichtig om te gaan zodat we die nog zo lang mogelijk kunnen gebruiken.

Invullen vakantie

Jacqueline is in de maand juni, en wellicht nog langer, op fietsvakantie. Tabe kan niet meer lang in veld actief zijn. We moeten zorgen voor een tweede assistent zodat we deze periodes op kunnen vangen. We gaan de vraag weer uitzetten bij de Vrijwilligerscentrale.

Piet geeft aan dat er zoveel mogelijk op schrift met worden gesteld zodat duidelijk is wat er gedaan moet worden. Met andere woorden: zoveel mogelijk toewerken naar een duidelijke planning zodat de ploeg

gen zelfsturend kunnen opereren.

50-jarig jubileum

De voorbereiding is in volle gang en loopt goed.

(Inmiddels is iedereen op de hoogte gesteld van het programma voor oud-leden en genodigden op de 17e. Zie de mail van Ruud op 4 april.)

Ook voor de 18e (leden en partners) is het programma zo goed als rond. Bijzondere zaken zijn daarnaast: er is door Franka (idee), Hans van Zuylen (tekeningen) en Henny (opmaak en laten drukken) een folder gemaakt die de geschiedenis uitbeeldt. Deze is al beschikbaar voor ieder die de Buitenplaats bezoekt.

De bedoeling is om die op de 17e mei op de tafel te leggen zodat je die mee kunt nemen. Op de achterzijde staan foto's van ons werk. Voorafgaand aan de uitnodiging is er op 17 maart via de mail al een vooraankondiging (save the date) verzonden zodat men de datum kon noteren.

Ook de burens hebben die op papier ontvangen. Het bezorgen daarvan heeft Theo op zich genomen.

Vrijwilligersmarkt NL Doet

Op 15 maart was er een vrijwilligersmarkt van NL Doet in de bibliotheek in het winkelcentrum van Vleuterweide. Daar waren zo'n 27 organisaties vertegenwoordigd. Om eens te kijken of we daar wat mensen konden interesseren om vrijwilliger bij onze vereniging te worden zijn Krijn, Piet en Henny op pad gegaan en hebben uit hout gezaagde onderzetters met ons logo, kleine kaartjes en bestaande folders meegenomen.

Daarnaast konden we de geschiedenisfolder gebruiken om de stand (een statafeltje) te versieren. Henny stond buiten met de kleine kaartjes en om de mensen naar Piet en Krijn te sturen. Uiteindelijk zijn er zo'n 50 kaartjes uitgedeeld. Die verwezen naar onze website waarop een speciale pagina staat met goede redenen waarom je bij ons aan zou sluiten. We hebben wel wat gesprekken met geïnteresseerden gevoerd. Tot nu toe heeft dat geleid tot één aanmelding en enkele personen die kennis willen maken.

Verslag van de BV van 10 april

Naar aanleiding van de actielijst:

Buurtnatuur 030. Hier kunnen we activiteiten plaatsen die dan op een specifieke datum moeten plaatsvinden. Hierbij kunnen ook niet-leden deelnemen. Jacqueline gaat kijken welke activiteiten geschikt zijn en ze door Ruud naar de redactie laten sturen.

Excursie Bloeyendael

Het bestuur van Bloeyendael, waar wij een paar jaar geleden een excursie hebben gehad, vraagt of wij een tegenbezoek in juni kunnen inplannen.

Omdat er dan verschillende leden op vakantie zijn willen we dit wel in juli organiseren.

Dries, Tabe en Jacqueline zullen dit op zich nemen.

Schoonmaken apparatuur

Henny heeft twee grote plantenspuiten aangeschaft die hij heeft gevuld met water en schoonmaakmiddel. Daarnaast is er 10 kilo oude lappen aangeschaft. Deze kunnen gebruikt worden om kleinere apparatuur zoals motorzagen na het werk schoon te maken voordat ze op de auto gelegd worden.

Evaluatie ALV

Deze is in een goede sfeer gehouden en het bestuur heeft er dan wel veel werk aan maar, als je beseft dat het een verplicht nummer is, is de opkomst met 17 aanwezigen redelijk te noemen.

Speciale vrijwilligers

Vorig jaar is er een groep werknemers van de Rabobank actief geweest via onze vereniging. Nu is ze dat zo goed bevallen dat zij gevraagd hebben om dit weer in te plannen. Jacqueline wil dit wel begeleiden.

Zij geeft ook aan dat de noodzaak om de zoektocht naar een tweede ecooloog urgenter wordt naarmate Tabe minder mobiel wordt. Zij kan de taken niet in haar eentje blijven uitvoeren. De advertentie bij

de Vrijwilligerscentrale levert nog niets op.

Een nieuwe ecooloog moet het wel eens zijn met de groene visie van onze vereniging.

De vrijwilligersmarkt is succesvol geweest. Het uitdelen van de kaartjes en de gesprekken hebben al een vrijwilliger en verschillende reacties opgeleverd.

Planning kloven en bezorgen haardhout en zomerprogramma

Henny ziet graag, net als vorig jaar, de zaterdag zolang er hout te bezorgen valt daarvoor vrij te houden en die dag geen zomerprogramma waar de vrachtwagen voor nodig is te draaien. De vergadering is het daar wel mee eens maar benadrukt het belang van goed communiceren. De hoeveelheid hout overtreft die van vorig jaar (169 kuub) dus zal het kloven en bezorgen ook langer doorgaan.

Future Greens City's

Jacqueline wil graag met het door Jeroen Schinkels van maandag 23 t/m donderdag 26e september georganiseerde wereldcongres meedoen. De deelnemers kunnen inschrijven voor diverse activiteiten en zij vindt het leuk om daar dan via het Parkberaad een activiteit in de Buitenhof en elders in het Maximapark te organiseren. Dit vinden de aanwezigen een goed idee. Wordt vervolgd.

Spandoeken in de Buitenhof

Vanuit SBB is een initiatief om spandoeken met beeldende informatie in de Buitenhof op te hangen. Wij willen daar graag aan meedoen.

Uitlenen spullen

Alex gebruikt zijn zelf aangeschafte spullen om in hogere bomen te klimmen ook om privéklussen uit te voeren. Daarbij doet hij soms een beroep op de vereniging en wil dan spullen lenen die hij niet zelf heeft. Daar betaalt hij dan wel een vergoeding voor. Henny vraagt in

hoeverre we daar aan mee willen werken.

Het standpunt van het bestuur is dat wij geen verhuurbedrijf zijn en dat er wellicht een verantwoordelijkheid is als er iets mis gaat.

Maar we willen er niet meteen een blokkade op leggen. Henny wordt gevraagd om dit standpunt over te brengen en Alex te polsen over zijn ideeën hierover.

Het lenen van de kleine aanhanger is in ieder geval geen probleem voor onze leden.

Claim buurman Joodse Begraafplaats

De buurman van die begraafplaats denkt dat hij een claim bij onze vereniging neer kan leggen voor een verkeerd uitgevoerde opdracht die door Niels van den Berg is verstrekt aan onze vereniging. Daarbij stelt hij dat Niels een vrijwilliger is van onze vereniging.

Het standpunt van het ons is dat dat onzin is. Niels is opdrachtgever en die heeft de verkeerde bomen aangewezen. Dat erkent hij ook. Ons standpunt is dan ook duidelijk: leg die claim waar hij hoort: bij Niels en zijn opdrachtgevers. Hans van A. zal proberen dit over te brengen aan de door die buurman ingeschakelde mensen. Wordt ongetwijfeld vervolgd.

Voorbereiding jubileum

Verder is er uitgebreid gesproken over de voorbereiding van het jubileum.

Maar daar is het programma inmiddels van bekend en ik laat de details graag voor wat het is. Er moet nog wat te verrassen zijn toch?

Die voorbereidingen lopen overigens goed. Wel is er een afzegging van Lot van Hooijdonk, de wijkwethouder. Er wordt gezocht naar een vervanger.

Dit was het weer. Volgende (voorbereiding jubileum) vergadering 8 mei.

Tekst: Henny Schut

De tachtigers

Nee, dit stukje gaat niet over de beweging binnen de Nederlandse literatuur, maar over de bemensing en het werk van de toenmalige knotgroep Vleuten de Meern in de jaren '80.

Bij de voorbereiding van het 50-jarig jubileum heb ik vele foto's bekeken. Helaas is een usb-stick met foto's uit de jaren '90 en begin jaren '00 beschadigd geraakt en is niet meer te gebruiken (volgens de computerwinkel). Wel fotoboeken uit jaren '80 en wat mij opviel bij het bekijken van die foto's, is het enorme leeftijdsverschil van leden met die van nu: toen veel jongeren, enkele mensen van middelbare leeftijd en tegenwoordig veel ouderen (gepensioneerden) en een paar van middelbare leeftijd. Overigens vroeger veel meer leden van het zogenaamde zwakke geslacht, die hun mannetje echt wel stonden. Je snapt, dat een gevoel van nostalgie mij overviel; en wat een verschil met de gang van zaken van nu. Om je een idee te geven, wat er zoal veranderd is, een kleine bloemlezing:

Thema "veiligheid"

Tegenwoordig moet je bijna voor het hanteren van een elektrische tandenborstel gecertificeerd zijn. Inderdaad erg gechargeerd, maar je snapt ongetwijfeld wat ik bedoel. Bij het werken in het veld zijn nu allerlei "Arbo-regels" goed ingeburgerd, maar hoe ging dat toen in de jaren '80....?

Bekijk foto 1. Een foto genomen tijdens een kam-

Foto 1

peerweekend langs de Meie (ergens ten noordwesten van Woerden). Een paar dagen werken en 's nachts slapen in tentjes. En van "alles" werkt door elkaar. Foto 2 en 3. Nu werken we met moderne zaag- en kloofmachines. Ook toen werd er hout gezaagd en gekloofd (om de nodige pecunia te verwerven). Eerst met de kettingzaag, daarna met de kloofbijl en bij de grotere stukken hout de kloofhamer. Later werd er een eerste primitieve zaagmachine aangeschaft. Bij het houtkloven had ieder zijn/haar eigen hakblok.

Foto 2 en 3

Thema "baas in eigen landschapselement"

Momenteel werken we als vereniging zelfstandig, uiteraard in goed overleg met opdrachtgevers. Heel af en toe komen er van buitenaf mensen mee werken, zoals onlangs lieden van de Rabobank. En dan moet je goed opletten, dat er geen gast met een kettingzaag een elsklimt. We weten wat we aan elkaar hebben, wat de ene persoon goed kan en wat de ander liever niet doet. Toen werd er alleen op de zaterdagen gewerkt en nog wel eens gezamenlijk met andere knotgroepen. Zo was het op het landgoed Linschoten

Foto 4

en in Queekhoven (zie foto 4) een drukte van belang. Tijdens het werk was het een enorme herrie vanwege de vele kettingzagen. Je moest goed op je tellen passen.

Foto 5

Tegenwoordig klagen we veelvuldig over het weer; het is te heet, het is te nat. Feit is wel, dat het weer vergeleken met toen veranderd is. 's Winters hadden we geregeld sneeuw en meerdere dagen achtereenvolgend vorst. Er is zelfs een winter geweest dat onze toenmalige Trecker, Rucker genaamd, op het ijs ingezet kon worden. Risico was wel, dat het erg glad kon zijn en jawel, er was ook een aanrijding met een woonark. Zie foto 5 en 6.

Thema "clubkleding"

Bij speciale projecten, zoals de natuurwerkdag of als er media in de buurt zijn, worden leden geacht clubkleding te dragen. Eén en ander kan ook bekostigd worden omdat de vereniging genoeg inkomsten krijgt. In de jaren '80 betrok men veelal uit de dump militaire kleding; stevig materiaal en je viel niet op in het groen. Of men trok veel kleding juist uit, zoals foto 7 laat zien. Hier was men aan het werk in het bosje van Robertson van SBB.

Foto 7

Thema "emolumenten"

Tot voor kort hadden we bij de vereniging vier momenten in het jaar, dat de leden werden gefêteerd voor hun inzet. Inkomsten waren en zijn tenslotte wel afhankelijk van zweetdruppels en netwerk. Die momenten zijn, zoals bekend:

- De nieuwjaarsbrunch in januari
- De voorjaarsexcursie – sinds corona en duidelijk mindere interesse, op weg naar het einde?
- Het barbecue/pizzagebeuren in augustus
- De boerenkoolmaaltijd in november

Veertig jaar geleden werd er eigenlijk alleen op de

Foto 6

zaterdagen in het veld gewerkt. Dat waren wel lange dagen. Tegen vier uur verdween Reint in de keet om een voedzame maaltijd te bereiden; de rest werkte gewoon door (zie foto 8). Tegen de tijd dat het donker werd – het was wel winter hè –, ging de verlichting in de keet aan en werd er onder het genot van een goed biertje of sapje Reints creatie naar binnen gewerkt. Overigens werd tijdens de lunch ook vaak een Grolsch bokbiertje met de hiep ontdopt. Met Pinksteren werd er ergens in Nederland gekampeerd en zelfs één keer in België in een landhuis doorgebracht. En dat drie nachten. Locatie was altijd in de buurt van een natuurgebied. Fietsen werden meegenomen, een grote gezelschapstent opgezet waar gezamenlijk werd gegeten en tot 's avonds laat van meegenomen wijnen genoten. Overdag werd er gewandeld, gefietst. Op de vrijdagavond kwam men druppelsgewijs binnen en op 2e Pinksterdag werd alles weer ingepakt en op de terugweg ter afsluiting

Foto 9

een restaurant bezocht, zie foto 9 en 10.

Foto 10

Thema “materieel”

Vergeleken met andere landschapsbeheergroepen zijn we goed voorzien: maaimachines, bosmaaiers, (accu) kettingzagen, (elektrische)kruiwagens, handgereedschap, harken, hooivorken enz. enz. En natuurlijk aanhanger en keet. Niet zo lang geleden was een nieuwe boswachter van SBB bij het zien verschijnen van de Mercedes verbaasd. Hij was gewend dat spul-

Foto 11

en uit de achterbak van personenauto's kwamen. Op die Mercedes liggen 2 aluminium planken van 5 me-

Foto 12

ter, toen moest er geïmproviseerd worden zie foto 11. Toen kon men door relaties vaak aan het benodigde komen om bijvoorbeeld hout te vervoeren. Foto 12 geeft houtafvoer uit Oostbroek aan. Ook werd er af en toe materieel geleend om hoger in een boom te komen (zie foto 13). Tegenwoordig hebben we daar een lid voor, die daar gecertificeerd voor is. Overigens werd dat hout met particuliere auto's en Rucker op zaterdagen naar de klanten gebracht. Ik herinner mij de extra woensdagavonden, dat er hout gereden werd. Tegenwoordig wordt alles gestort, toen

Foto 13

kwam het voor dat men met armen vol hout via de de voordeur, gang, huiskamer en keuken in de achtertuin kwam om daar netjes het gekloofde hout tegen een muur te stapelen.

Bij het laatste adres was er wel vaak een afsluitend drankje en dan tegen elven naar huis.

In het winterwerk wordt er af en toe gebrand – hoe

Foto 14

lang nog? - en dat gaat met een aanmaakblokje en een lucifer. Wat houtjes in een kartonnen doos, wat aanmaakhout van restjes kloofafval en zo langzaam opbouwen. Toen – foto 14 geeft voorbereiding weer van een vuur bij Geestdorp - werd er gebruik gemaakt van een autoband, daarin wat afgewerkte olie. Dat gaf in het begin inderdaad behoorlijk zwarte rook en het stonk ook behoorlijk. Als het vuur wat inzakke om een of andere reden werd er met kracht gas ingeblazen. Overigens, een brandvergunning bestond nog niet. Nu cirkelt er af en toe een politiehelikopter (nog boven een drone gelukkig) en belt de brandweer of alles goed gaat. Die ene keer, lang geleden, dat er naast de Vitenskade gebrand werd – niet eens zo ver van de A12 – en er 2 agenten op hun nette schoeisel vanaf de Blinde weg kwamen vertellen, dat het vuur uit moest, zal ik nooit vergeten.

Uiteraard zullen er nog aanmerkelijke verschillen zijn; ik denk bijvoorbeeld aan het huidige luxe onderkomen de Buitenplaats en aan de voormalige, tijdelijke stallen en schuren, maar hier laat ik het bij. Wellicht kan iemand bij het 100-jarig jubileum herinneringen ophalen van de roaring twenties.

Hans van Aartrijk

Van het Buitengebeuren januari -maart

Het afsluitende werk nabij de **Ringkade** vond plaats op donderdag 25 januari. Een laatste vuur daar – 4 stuks in dit seizoen – en de laatste 4 wilgen om de 65 “rond” te krijgen. Omdat er tijd over was, werd er nog een 5-tal zwakke exemplaren van het 2-jarig hout verlost. Totaal zijn er in deze winter daar 19 wilgen geknot; dat lijkt weinig, maar gezien de omvang en de pruiken van de wilgen een behoorlijke klus.

Op vrijdag stond de **Vitenskade** gepland, echter bleken voertuigen de toegangsweg, het wegje evenwijdig aan de A12, geblokkeerd te hebben.

Uitweg bood een andere kade: de **Hollandse kade bij de Ger-verscop**. Houtkades hebben iets gemeenschappelijks: je kunt er behoorlijke afstanden op afleggen. Het weer liet zich van zijn onstuimige kant zien. Eenmaal op de kade aangekomen, waren er enorme windstoten en zagen we een elzengroep ontworteld worden. Hans van Zijl kon daar direct aan de slag. Aan het eind van deze winderige dag kon de balans opgemaakt worden. Over de gehele lengte, zo'n 1,2 km, is er hakhoutbeheer (els) uitgevoerd. Daarnaast is er overhangend hout van wilg en eik, braam en roos dat richting het wandelpad groeide, verwijderd. Sjaak Roest en lange Hans hebben echt vele kilometers met hun kruiwagen afgelegd. Twaalf leden wisten op enig moment toch de kade te vinden.

Zaterdag dan toch de **Vitenskade**.

Mooi weer en ook hier hakhoutbeheer, overhangend hout en een enkele es. Met 4 kettingzagers in de aanbieding lagen er weldra enkele stapels stammen. In deze week waren er 30 leden actief in het veld.

De eerste werkdag in februari beloofde stookweer. Bas Kennis werd gebeld om bij de Hamtoren te kunnen werken. Dat kwam helaas niet uit, evenals een alternatief ander project.

Uit nood een adres van de “wachlijst” geprobeerd en warempel, we konden terecht bij mevr. **Huisinga aan de Ockhuyzerweg** in Haaruilens. Zeer fraaie dag aldaar, zonnetje, vuurtje dat meewerkte, smakelijke erwtensoep van de gastvrouw, 13 (!) leden en 12 wilgen geknot. De rest van de wilgen en 2 knotessen zien we volgend seizoen terug.

De laatste 2 werkdagen van deze week werden doorgebracht op een zeer winderige **Vitenskade**. Gelukkig kwam de wind uit de goede richting voor het kettingzaagwerk. Ook nu weer hakhoutbeheer en verwijderen van overhangend hout. Na 3 dagen werk op deze kade hebben we zo'n 700 m afgewerkt. Sjaak en lange Hans hebben traditiegetrouw weer vele stammetjes richting A12 gesjouwd. De rest, 7 stapels, zal later dit jaar bij voldoende harde ondergrond opgehaald worden.

Een adres, waar al weer lang geleden voor het laatst gewerkt is, is bij **Voorsluys aan 't Spijck**. Op 8 en 9 februari is er bij regenachtig weer

geknot. Een brandvergunning was voorhanden, maar in overleg met Gerda Voorsluys werd gekozen voor een voortzetting van haar verwerking van snoeihout: rillen langs de slootkanten en vijver. Om de boel op zijn plaats te houden, werden er eerst “paaltjes” de grond ingeslagen. Zoals vermeld, was het lang geleden dat er geknot was en er stond dan ook behoorlijk zwaar hout op de stam. Met behulp van 48 handjes in deze 2 dagen werden 11 wilgen en 1 populier (deze met licht hout) van hun snoeihout ontdaan. Het zwaardere hout bleef voor de eigenaresse liggen. En heel belangrijk, ook hier weer op beide dagen een smakelijke soep.

Vorig winterseizoen is er een dag gewerkt aan de **Hamlaan** bij Jaap Fokker. Ook daar weer zwaar achterstallig onderhoud, met als complicerende factor dat alles door bosplantsoen en onder/over hekwerk afgevoerd moest worden. Op zaterdag 10 februari konden 5 kettingzagers zware stammen in het water laten plonzen, waarna met behulp van touw de boel de kant op kon worden getrokken. 's Middags waren er 9 wilgen gedaan en veel zwaar hout door lange Hans afgevoerd. Snoeihout is op bundels gelegd; de eigenaar verwerkt een en ander in een afrastering.

Buurman **Bas Kennis** was de volgende werklocatie op donderdag 15 februari. Aanvankelijk begon de dag met forse regen, gelukkig werd het snel droog en kon het werk verdeeld worden. Tom ging dood hout uit walnoten zagen en de rest begon met het houtbestand rondom de toren. Hout werd weer

afgevoerd via het pontje naar de vuurplaats. Langs de vijver werd overhangend hout weggezaagd en het dikkere wilgenhout uit een aantal wilgen langs de boomgaard.

Tijdens de 4 volgende werkdagen werd er gebuffeld in het **Spijkerbos van Albert Schulp** in Breukeken. Gemakkelijk was opnieuw de toegang via buurman Degenkamp. Sjaak Roest wist in zijn eentje de hele bramenrand langs het bos plat te maaien. 's Middags zag zijn gezicht er uit alsof hij aan een wedstrijd veldrijden had meegedaan. De rest ging aan de gang langs de noordrand van het bos. Veel snoeihout kon verwerkt worden op oude, wat ingezakte rillen. De paar stormen, die over het Spijkerbos waren gegaan, hadden hun sporen wel achter gelaten. Behalve de dunne, slechte exemplaren van es en iep lagen er ook een paar zeer dikke bomen om. Hans van Zijl hield zich dan ook bezig met het vrijmaken van een pad. Tom beklom een paar forse knotwilgen met zwaar hout. Ruim 50 leden hebben gedurende deze dagen zeer veel dood hout afgezet, met name de dunnere exemplaren. Grote dode bomen zijn blijven staan; dit voor de insecten en spechten. Evenals in het vorige winterseizoen was het dikkere hout weer op stapels gelegd voor de eigenaar.

Op zaterdag 17 februari was er nog een klein groepje o.l.v. Alex op de **Joodse begraafplaats** voor afrondende werkzaamheden.

Een terugkomdag bij **Fokker aan de Hamlaan** op zaterdag 24 februari. Alex was nodig om de enorme scheve wilg aan het eind van de

singel aan te pakken. Met behulp van het grondpersoneel Frans, Jan Gondelach en Ruud lukte het om de zware takken uit de wilg te verwijderen. De andere kettingzagers Hans, Tom, Jan van Pagee en Cok gaven de overige 4 leden weinig rust. Een zware klus was ook het wegkruien van het hout door een zeer zompig weiland. Met de eigenaar afgesproken dat een volgende knotbeurt geen 12 jaar op zich moet laten wachten !

Een aparte werkgroep, waarin Sjaak R., Cok, Frans, Jan van P. en Jacqueline zitten heeft eind februari onder meer in de **Compeergaard** in de Buitenhof gewerkt.

Op de laatste dag van februari werd het zware werk aan de **Hamlaan** afgerond bij regenachtig weer. Tegen twaalf uur vertrok men weer naar de Buitenplaats. Totaal zijn er daar tijdens de 2 werkdagen 16 wilgen geknot.

Begin maart konden we een nieuw werkadres verwelkomen en wel in de gemeente IJsselstein, aan de **Stuivenbergweg**. Ron Bunnik zat al in ons "bestand", namelijk als eigenaar van de wilgen bij de Ringkade. Een zeer open landschap daar aan de Stuivenbergweg en het was ook behoorlijk winterig. Gemêleerd gezelschap van wilgen, oude knarren en jonkies. Snoeihout zal door Bunnik versnipperd worden. Aangezien de 25 wilgen over drie plekken "verdeeld" waren, moest er af en toe met de hele handel verkast worden. Gelukkig waren er 2 zeer lange betonpaden, zodat de meeste wilgen gemakkelijk te bereiken waren. Vermeldenswaardig: zon-

nig weer op deze 2 dagen.

Op dinsdag 5 maart waren Sjaak en Cok weer bezig in de **Compeergaard**.

Omdat er 2 projecten uitvielen, moest er wat heen en weer gebeld en geappt worden om een invulling te kunnen geven voor de rest van de week. Met ploegbaas Piet werd op de donderdag de **Joodse begraafplaats** leeggehaald, dat wil zeggen, de stammen die er nog lagen. Omdat een aantal niet te tillen was, moest Jan van P., die als enige een zaagbroek aan had achter de grote ketting. Ook werd er een omgevallen es, die over de sloot lag, opgeruimd. De rest – 7 personen – hield zich bezig met het verplaatsen van het zware hout: over de planken naar de auto naar de Bp. Zo'n 11 kuub werd in recordtempo weggebracht. Rond 13.00 uur kon men de planken over het troebele water weghalen.

Vrijdags een werkdag aan de **Nedereindseweg**; zo'n 5 jaar geleden waren we daar om ca 80 wilgen te knotten. Veel wilgen in niet al te beste staat overigens. Omdat er geen brandvergunning was (dit project stond niet in het winterprogramma) werd het snoeihout op bossen gelegd. Pa Van Schaik had met de shovel op 3 plekken ruimte gemaakt tussen de bergen afval. In het volgend winterseizoen zal het snoeihout met het dan vrijkomende snoeihout verbrand worden. Omdat de wilgen deels geknot werden – het zware hout werd er tussenuit gezaagd – konden ongeveer 40 wilgen een takkenkuur krijgen. Er was dus voldoende te doen en voldoende ruimte voor de 12 leden.

De laatste zaagklus was op zaterdag 9 maart aan de **Enghlaan**. Er werden 11 wilgjes van hun takken verlost; die gingen weer, zoals de vorige keer, over het hek in de ril. Op zich een fraai gezicht en je bent direct je rommel kwijt. Gastvrouw Inge Poorthuis serveerde weer koffie met iets lekkers op het terras. Opnieuw een kort dagje voor de 7 werkers, rond 11.15 uur kon men weer naar de Buitenplaats.

Het winterprogramma eindigde met drie dagen maaiwerk in de **Bijleveld** van SBB. Nieuwe boswachter Pieter had in een vooroverleg ter plekke al aangegeven dat een deel van het riet te gebruiken zou zijn voor de Benschopse eendenkooi. Het riet van mindere kwaliteit zou dan verbrand kunnen worden. Op donderdag 14 maart was er een redelijk grote ploeg aanwezig en Pieter gaf uitleg hoe te maaien en de A-kwaliteit op te bossen. Omdat een deel van het terrein al eerder gemaaid was en schoon opgeleverd (het dijkje en het rietveld nabij de spoorlijn) kon men direct te water. Om het goede riet van de grond af te kunnen opslaan, moest Jan van P. enkele stevige bomen omzagen. De dikke stammen werden gebruikt als een soort onderleggers. Aan het eind van de werkdag was een flinke stapel riet afgedekt met zeilen. In eerdere jaren werd vrij direct het droge riet verbrand, maar omdat SBB nog steeds geen brandvergunning ontvangen had, moest de B-kwaliteit op hopen worden getast en die werden uiteraard steeds hoger. Op zaterdag werd tenslotte de laatste hand gelegd. Ook harkten men flink veel dood materiaal uit de rietveldjes. Een tweede opslag

voor de A-kwaliteit was intussen gerealiseerd. Boswachter Pieter werd met appjes en foto's op de hoogte gehouden en hij gaf aan dat we topwerk geleverd hebben. Het winterwerk 2023 -2024 zit er op. Zoals eerder in de app vermeld, maar 1 dag uitval en dat is best bijzonder. Twee projecten vielen af en vijf projecten werden toegevoegd. Totaal aantal projecten: 25!

Bij leven en welzijn weer een verslag van het buitengebeuren vanaf november. Alle wintergasten: veel dank en waardering voor jullie inzet !

Hans van Aartrijk

[Meer foto's kun je zien door hier te klikken](#)

